sreda 9. marca 2022

P9_TA(2022)0066

Stiki z državljani: pravica do peticije, pravica obrniti se na evropskega varuha človekovih pravic in pravica do evropske državljanske pobude

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 9. marca 2022 o stikih z državljani: pravica do peticije, pravica obrniti se na evropskega varuha človekovih pravic in pravica do evropske državljanske pobude (2020/2275(INI))

(2022/C 347/09)

Evropski parlament,

— ob upoštevanju členov 10 in 11 Pogodbe o Evropski uniji (PEU),

— ob upoštevanju členov 24 in 227 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU), v katerih se odraža pomen, ki ga Pogodba pripisuje pravici državljanov in prebivalcev EU, da Parlament opozorijo na svoje pomisleke,

— ob upoštevanju člena 228 PDEU o vlogi in nalogah evropskega varuha človekovih pravic,

— ob upoštevanju ukrepa Sveta o vzpostavitvi revidiranega okvira na ravni EU v skladu s členom 33(2) Konvencije Združenih narodov o pravicah invalidov,

— ob upoštevanju členov 11, 41, 42, 43 in 44 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljnjem besedilu: Listina), ki zadevajo pravico nasloviti peticijo na Evropski parlament,

— ob upoštevanju določb PDEU, ki zadevajo postopek za ugotavljanje kršitev, zlasti členov 258 in 260,

— ob upoštevanju svojih resolucij o sklepih razprav Odbora za peticije,

— ob upoštevanju členov 222, 230 in 216 Poslovnika,

— ob upoštevanju člena 10(3) PEU,

— ob upoštevanju člena 20 PDEU v zvezi s pravico nasloviti peticijo na Evropski parlament, obrniti se na evropskega varuha človekovih pravic in da se je na institucije in posvetovalne organe Unije mogoče obrniti v katerem koli jeziku Pogodb in prejeti odgovor v istem jeziku,

— ob upoštevanju Sklepa 94/262/ESPJ, ES, Euratom Evropskega parlamenta z dne 9. marca 1994 o pravilih in splošnih pogojih, ki urejajo opravljanje nalog varuha človekovih pravic ([1]),

— ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o dejavnostih evropskega varuha človekovih pravic,

— ob upoštevanju Uredbe (EU) 2019/788 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2019 o evropski državljanski pobudi ([2]),

— ob upoštevanju Uredbe (EU) 2020/1042 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. julija 2020 o določitvi začasnih ukrepov glede rokov za faze zbiranja, preverjanja in pregleda iz Uredbe (EU) 2019/788 o evropski državljanski pobudi zaradi izbruha COVID-19 ([3]),

— ob upoštevanju člena 54 Poslovnika,

— ob upoštevanju mnenja Odbora za ustavne zadeve,

— ob upoštevanju poročila Odbora za peticije (A9-0018/2022),

A. ker ima v skladu s členom 10(3) PEU „[v]sak državljan […] pravico sodelovati v demokratičnem življenju Unije“, pri čemer se „[o]dločitve sprejemajo kar najbolj odprto in v kar najtesnejši povezavi z državljani“;

([1]) UL L 113, 4.5.1994, str. 15.
([2]) UL L 130, 17.5.2019, str. 55.
([3]) UL L 213, 17.7.2020, str. 7.

B. ker ima Odbor za peticije zaščitno vlogo in zagotavlja, da EU pri oblikovanju politik in pri zakonodajnih ukrepih na ravni EU ravna v skladu s Konvencijo o pravicah invalidov; ker je bilo ugotovljeno, da Odbor Evropskega parlamenta za peticije skupaj z evropskim varuhom človekovih pravic, Agencijo EU za temeljne pravice in Evropskim invalidskim forumom tvori okvir EU, ki ga je Svet sprejel na 3513. seji 16. januarja 2017;

C. ker sta izboljšanje sodelovanja državljanov in preglednost na ravni EU ključnega pomena za odpravo opažene vrzeli med EU in njenimi državljani ter predstavniškimi organizacijami;

D. ker je pravica nasloviti peticijo na Evropski parlament ena temeljnih pravic državljanov EU iz člena 44 Listine;

E. ker je število peticij glede na celotno prebivalstvo Unije še vedno majhno, kar potrjuje, da so potrebna večja prizadevanja ter prilagojeni ukrepi za povečanje ozaveščenosti javnosti in doseganje znatnih izboljšav v zvezi z uveljavljanjem pravice do peticije; ker je Evropskemu parlamentu v povprečju vsako leto predloženih približno 1 200 peticij;

F. ker je število peticij, naslovljenih na Evropski parlament, doseglo vrhunec leta 2013, in sedaj upada; ker se veliko evropskih državljanov ne zaveda svoje pravice do peticije;

G. ker so merila upravičenosti do peticij določena v členu 227 PDEU in členu 226 Poslovnika Parlamenta, v skladu s katerima morajo peticije vložiti državljani ali prebivalci EU, ki jih vprašanja s področja delovanja EU neposredno zadevajo;

H. ker ima Parlament najbolj odprt in pregleden postopek za peticije v Uniji, ki vlagateljem peticij omogoča sodelovanje pri njegovih dejavnostih, vključno z razpravami v odborih in predstavitvami;

I. ker Odbor za peticije preuči in obravnava vsako peticijo in je edini odbor, ki vzdržuje dnevni dialog z državljani;

J. ker pravico do peticije pogosto uveljavljajo posamezniki;

K. ker je okrepitev pravice do peticije mogoče doseči samo z izboljšanjem zmogljivosti institucij EU in držav članic, da bodo poiskale pravočasne in učinkovite rešitve za vprašanja vlagateljev peticij, pri čemer je treba zagotoviti popolno zaščito temeljnih pravic državljanov;

L. ker so nekatere peticije razglašene za nedopustne zaradi pomanjkanja informacij ali zmede med državljani glede pristojnosti Evropske unije;

M. ker Komisija še vedno ni zagotovila izčrpnih informacij o številu peticij, ki so privedle do začetka postopka za ugotavljanje kršitev ali zakonodajnega ali nezakonodajnega ukrepa;

N. ker je za izboljšanje ustreznih pravil glede postopka za peticije potrebna revizija Poslovnika Parlamenta, s katero bi izboljšali prepoznavnost in spremljanje peticij, tudi na plenarnih zasedanjih Parlamenta, da bi vprašanja, izpostavljena v peticijah, bolj učinkovito vključili med prednostne naloge politične agende EU;

O. ker je Komisija svojo strategijo za obravnavo peticij utemeljila na svojem sporočilu iz leta 2016 z naslovom Pravo EU: z boljšo uporabo do boljših rezultatov, ki ne vsebuje določb o vzpostavljanju upravnih postopkov ali praks v zvezi s peticijami;

P. ker PDEU krepi državljanstvo Unije in dodatno izboljšuje njeno demokratično delovanje, med drugim z zagotavljanjem, da ima vsak državljan pravico sodelovati v demokratičnem življenju Unije prek evropske državljanske pobude;

Q. ker je treba poudariti pomen evropske državljanske pobude pri oblikovanju političnih pobud in razvoja strategij Unije;

sreda 9. marca 2022

R. ker imajo državljani Unije pravico, da se obrnejo na Komisijo in ji predložijo neposredno zahtevo, naj predlaga pravni akt Unije za izvajanje Pogodb;

S. ker mora Unija državljanom, zlasti upoštevajoč posebne potrebe invalidov, zagotoviti pravico do dejavnega sodelovanja v demokratičnih dejavnostih Evropske unije v katerem koli uradnem jeziku EU, da bi se izognila vsakršni diskriminaciji in spodbujala večjezičnost;

T. ker evropska državljanska pobuda tako prispeva h krepitvi demokratičnega delovanja Unije z udeležbo državljanov v njenem demokratičnem in političnem življenju; ker bi bilo treba evropsko državljansko pobudo obravnavati kot eno od sredstev, med katerimi so med drugim dialog s predstavniškimi združenji in civilno družbo, posvetovanjem z deležniki, pravica do peticije in pravica do vložitve pritožbe pri evropskem varuhu človekovih pravic, ki državljanom omogoča, da institucije Unije opozorijo na nekatera vprašanja in da se nanje obračajo glede sprejemanja zakonodaje o vprašanjih, ki so v pristojnosti EU in vplivajo na državljane;

U. ker je Uredba (EU) 2019/788, ki je začela veljati dne 1. Januarja 2020, zagotovila, da je državljanska pobuda bolj dostopna in laže izvedljiva za organizatorje, zlasti s prevajanjem pobud v vse uradne jezike EU;

V. ker je Komisija navedla številne težave, povezane z izvajanjem Uredbe (EU) št. 211/2011 ([4]), in ker je namen nove Uredbe (EU) 2019/788 natančno odpraviti te težave v zvezi z učinkovitostjo instrumenta evropske državljanske pobude in izboljšati njegovo delovanje; ker je treba njegovo izvajanje oceniti učinkovito in pravočasno; ker bi morala Komisija v vsakem primeru predložiti uradno poročilo najpozneje do 1. januarja 2024 in nato vsaka štiri leta;

W. ker bi morali za dosego teh ciljev in izkoriščenje vsega potenciala evropske državljanske pobude postopki in pogoji, potrebni za evropsko državljansko pobudo, zagotoviti, da Komisija pobude, ki so veljavne v skladu s členom 14(1) Uredbe (EU) 2019/788, ustrezno pregleda in se nanje ustrezno odzove; ker je Komisija pravno zavezana, da navede morebitne ukrepe, ki jih namerava sprejeti v zvezi z veljavno evropsko državljansko pobudo, in navede razloge za ukrepanje ali neukrepanje, kar bi morala storiti na jasen, razumljiv in podroben način; ker je za veljavnost evropske državljanske pobude in njeno predložitev Komisiji potrebnih vsaj milijon podpisov iz vsaj četrtine držav članic; ker so v Uredbi (EU) 2020/1042, ki določa začasne ukrepe zaradi pandemije covida-19, roki za faze zbiranja, preverjanja in pregleda prožnejši; ker je bila uporaba teh ukrepov podaljšana z izvedbenimi akti Komisije; ker je navedena uredba zgolj začasna in se uporablja le do konca leta 2022, ko se bodo prenehali uporabljati tudi individualni sistemi spletnega zbiranja iz člena 11 Uredbe (EU) 2019/788;

X. ker je podpora evropski državljanski pobudi in njeno organiziranje politična pravica državljanov Unije in edinstven instrument za določanje prednostnih nalog participativne demokracije v EU, ki državljanom omogoča dejavno sodelovanje v projektih in procesih, ki jih zadevajo; ker je doslej bilo šest veljavnih evropskih državljanskih pobud, od katerih so vse prejele odgovor Komisije, nazadnje pobudi o zaščiti manjšin (Minority SafePack) in o končanju dobe kletk (End the Cage Age); ker sta bili ti pobudi prvi evropski državljanski pobudi, o katerih je Parlament razpravljal po uveljavitvi nove Uredbe (EU) 2019/788 in v skladu z novim členom 222(8) Poslovnika Parlamenta; ker je Parlament decembra 2020 in junija 2021 na podlagi teh pobud z veliko večino sprejel resoluciji, in sicer s 76 % oziroma 82 % oddanih glasov;

Y. ker je Odbor za peticije prejel 107 zahtev za začetek državljanske pobude, od katerih je bilo 83 takih, ki so bile upravičene in so izpolnjevale pogoje za registracijo, in od teh je bilo šest uspešnih;

Z. ker mora biti eden od prednostnih ciljev Unije krepitev demokratične legitimnosti njenih institucij in zagotavljanje popolne preglednosti v postopku sprejemanja odločitev EU, pa tudi učinkovita zaščita temeljnih pravic državljanov in okrepitev udeležbe državljanov pri oblikovanju politične agende Evropske unije s pomočjo instrumentov za sodelovanje državljanov, ki so okrepljeni ter učinkovitejši in preglednejši;

([4]) Uredba (EU) št. 211/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o državljanski pobudi (UL L 65, 11.3.2011, str. 1).

AA. ker členi 20, 24 in 228 PDEU ter člen 43 Listine evropskega varuha človekovih pravic pooblaščajo za prejemanje pritožb glede nepravilnosti pri delovanju institucij, organov, uradov ali agencij Unije, razen Sodišča Evropske unije pri opravljanju njegove sodne funkcije;

AB. ker se preiskave varuha človekovih pravic nanašajo predvsem na preglednost in odgovornost, kulturo storitev, pravilno izvajanje diskrecijskih pravic in spoštovanje procesnih pravic;

AC. ker je bila leta 2020 obeležena 25. obletnica ustanovitve evropskega varuha človekovih pravic; ker je urad varuha človekovih pravic od svojega odprtja obravnaval 57 000 pritožb, ki so privedle do več kot 7 600 preiskav;

AD. ker so pravica do peticije, pravica do predložitve zadeve evropskemu varuhu človekovih pravic in evropska državljanska pobuda participativna orodja, ki spodbujajo preglednost, participativno demokracijo in aktivno evropsko državljanstvo;

Pravica do peticije

1. opozarja, da je pravica do peticije najstarejši instrument neposredne državljanske udeležbe na ravni Unije ter da je najpreprostejši in najbolj neposreden način, da državljani stopijo v stik z institucijami Unije in izrazijo svoje mnenje o zakonodaji in političnih odločitvah, sprejetih na ravni Unije, pa tudi vložijo pritožbe glede vrzeli ali nepravilnega izvajanja; opozarja, da je število prejetih peticij glede na prebivalstvo Unije še vedno majhno in da obstajajo v zvezi z uveljavljanjem pravice do peticije precejšnje razlike med državami članicami, regijami in jeziki; meni, da lahko ciljno usmerjene kampanje obveščanja in državljanska vzgoja o državljanskih pravicah EU dosežeta širše prebivalstvo in prineseta oprijemljive rezultate pri ozaveščanju o državljanskih pravicah na ravni EU; poudarja, da ima Odbor za peticije na voljo širok izbor instrumentov, in sicer pripravo osnutkov poročil in resolucij, javne predstavitve, tematske delavnice in misije za ugotavljanje dejstev, s katerimi se lahko odzove na pomisleke državljanov ter spodbudi Evropski parlament, druge evropske institucije in nacionalne organe k ukrepanju; poziva Odbor za peticije, naj okrepi sodelovanje z nacionalnimi parlamenti in sklene partnerstvo, ki bo omogočalo izmenjavo najboljših praks;

2. opozarja, da način obravnave vprašanj, izpostavljenih v peticijah, odločilno vpliva na državljane glede učinkovitega spoštovanja pravice do peticije, določene v pogodbah EU, ter na mnenje državljanov o institucijah Unije;

3. obžaluje, da Komisija ni želela ukrepati v zvezi z vprašanji iz posameznih peticij, s čimer krši določbe veljavnih pogodb EU v zvezi s pravico do peticije, saj ta ni omejena na vprašanja strateškega pomena ali vprašanja, ki odražajo strukturne težave;

4. poziva Komisijo, naj preuči svoj sedanji strateški pristop pri pravočasni obravnavi peticij, saj ima ta za posledico med drugim neobravnavana vprašanja, povezana s hujšimi kršitvami prava EU, ki škodijo zaščiti pravic državljanov;

5. poziva Parlament in Komisijo, naj sprejmeta zavezujoč medinstitucionalni sporazum o obravnavi peticij, da se zagotovi jasen, predvidljiv in pregleden pravni okvir, katerega namen sta dosledno izvajanje pravice do peticije, ki je določena v pogodbah EU, in učinkovita zaščita temeljnih pravic državljanov;

6. poudarja, da je pravica do peticije bistveni element participativne demokracije; v zvezi s tem poziva Svet in Komisijo, naj pravico do peticije obravnavata kot temeljno komunikacijsko orodje med državljani in institucijami Unije ter kot bistven element demokratičnega in preglednega upravljanja na ravni Unije;

7. opozarja, da so številni evropski državljani prikrajšani za pravico do peticije, saj njihove platforme ne ustrezajo standardom dostopnosti in zahtevam iz člena 33(2) Konvencije Združenih narodov o pravicah invalidov;

8. ugotavlja, da so potrebne velike izboljšave znotraj meja, določenih s pogodbami EU, da bi izpolnili pričakovanja državljanov, ko ti uveljavljajo pravico do peticije za reševanje posameznih težav, da se preprečijo situacije, ko javnost bila razočarana nad institucijami EU; poziva, naj se državljanom zagotovi več informacij o pravici do peticije in naj se okrepi sodelovanje s pristojnimi organi držav članic, da bi v celoti zaščitili državljanske pravice, ki izhajajo iz prava EU; poziva institucije EU, naj zagotovijo jasne informacije v zvezi s pravico do peticije in sistematično spodbujajo uporabo tega instrumenta;

9. meni, da je pomembno razširiti komunikacijska sredstva in izboljšati seznanjenost državljanov v tesnem sodelovanju z nacionalnimi in lokalnimi združenji, in sicer s pomočjo kampanj obveščanja ter tekoče javne razprave o področjih politike Unije; meni, da je treba razviti spletne forume, ki bi bili namenjeni predvsem mladim, kjer bi državljani lahko pridobivali informacije, izmenjavali stališča in se svobodno izražali;

10. opozarja, da lahko nejevolja vlagateljev peticij zaradi pomanjkanja pravih rešitev za njihove težave privede do oddaljitve od institucij EU, pa tudi do občutka evroskepticizma zaradi pomanjkanja odgovorov;

11. poziva k skupnim merilom pri obravnavi različnih peticij, da bi zagotovili standardizirano in skladno obravnavo peticij ter preprečili samovoljno ali strankarsko uporabo zahtev državljanov; poudarja, da lahko pomanjkanje homogenosti pri obravnavanju peticij povzroči zmedo med vlagatelji peticij in na splošno povzroči omejeno voljo med državljani za uveljavljanje pravice do peticije;

12. v zvezi s tem opozarja, da preozka ali neskladna razlaga člena 51 Listine spodkopava zaupanje državljanov v Unijo; poziva Komisijo, naj predlaga ukrepe, ki bodo zagotovili skladno in obsežno uporabo določb člena 51, ter poziva konferenco o prihodnosti Evrope, naj preuči to vprašanje;

13. opozarja na možnosti, ki jih ponuja pravica do peticije v zvezi z opozarjanjem institucij Unije na morebitne vrzeli ali kršitve ali nepravilno izvajanje prava Unije, tako v konkretnih primerih kot na sistemski ravni; vztraja pri potencialu posameznih peticij kot orodja za uporabo in izboljšanje prava EU; poziva Komisijo kot varuhinjo Pogodb, naj nameni večjo pozornost vprašanjem iz peticij, vključno s posameznimi, in zagotovi, da bodo na njihovi podlagi sprožene ustrezne preiskave, da bo mogoče doseči resnične izboljšave in pravilno uporabo prava EU v celotni Uniji; poudarja, da ima Komisija v primerih, ko nima zakonodajne pristojnosti, vedno možnost, da ukrepa z usklajevanjem ali podporo in se s tem skrbno odzove na težave ali potrebe vlagateljev peticij;

14. ugotavlja, da je veliko peticij v zvezi s COVID-19 obravnaval Odbor za peticije, večinoma po nujnem postopku; izraža pohvalo Odboru za peticije, ker je hitro in učinkovito obravnaval peticije v času velike krize, kar je predpogoj za zaupanje državljanov v institucije EU;

15. opozarja, da je pravica do peticije bistveni element državljanstva Unije; globoko obžaluje, da v sporočilu Komisije o poročilu o državljanstvu Unije za leto 2020 in evropskem akcijskem načrtu za demokracijo ni omenjena pravica do peticije; meni, da je bila to zamujena priložnost za povečanje prepoznavnosti enega od vidikov evropskega državljanstva; poziva Komisijo, naj v svoje strateške dokumente vključi pravico do peticije;

16. poziva k izvedbi podrobne analize, ki bi razkrila razloge, zakaj se je število registriranih peticij v zadnjih letih zmanjšalo; poziva Komisijo, naj se uskladi z Odborom za peticije, da izvedeta študijo, s katero bi odkrili glavne ovire pri uveljavljanju pravice do peticije, pa tudi morebitne težave pri komunikaciji; poziva k izvajanju potrebnih mehanizmov za reševanje morebitnih pomanjkljivosti in težav, ki jih je odkrila študija;

17. očita Komisiji, ker nima ustreznega sistema za zbiranje informacij o peticijah in o tem, kako so te povezane s postopki za ugotavljanje kršitev ali akti EU, kar potrjujejo tudi pomanjkljivosti v letnih poročilih Komisije o spremljanju uporabe prava EU, ki se na peticije nanašajo zelo splošno;

18. poziva Komisijo, naj spremlja in analizira peticije ter o njih poroča vsako leto in zagotovi, da se bo ta analiza upoštevala pri političnem odločanju na ravni Komisije; poziva Komisijo, naj skrajša čas, potreben za odgovor na zahteve Parlamenta v zvezi s peticijami;

19. poziva Svet in države članice, naj izrazijo večje zanimanje za sodelovanje v razpravah o peticijah ter zagotovijo odgovore na vprašanja, ki jih postavijo vlagatelji peticij na ravni Unije, med drugim s tem, da peticije naslovijo na odgovorne in pristojne organe, zagotovijo ustrezne nadaljnje ukrepe in sodelujejo v parlamentarnih razpravah;

20. opozarja, da je treba zagotoviti ustrezno spremljanje peticij v parlamentarnem in zakonodajnem delu; opozarja, da bi lahko peticije obravnavali kot strateško orodje za spodbujanje pravice Evropskega parlamenta do zakonodajne pobude iz člena 225 PDEU, s čimer bi odpravili vrzeli in nedoslednosti prava EU, poudarjene s peticijami, da bi zagotovili popolno zaščito pravic državljanov;

21. poziva institucije EU in parlamentarne odbore ter države članice, naj bolje sodelujejo z Odborom za peticije, da bi se vlagateljem peticij učinkovito odgovorilo in njihovim zahtevam ugodilo; meni, da je bistveno, da se zagotovita prisotnost in sodelovanje predstavnikov držav članic na razpravah o peticijah v odboru; v zvezi s tem poziva Komisijo, naj se izogiba splošnim odgovorom ter vlagateljem peticij zagotovi ciljno usmerjene in prilagojene odgovore na njihove zahteve;

22. poziva civilno družbo kot celoto, naj celovito izkoristi potencial pravice do peticije v zvezi z izvajanjem političnih in zakonodajnih sprememb na ravni Unije; poziva organizacije civilne družbe, naj bolje uporabijo peticije kot instrumente neposredne demokracije, s katerimi evropskim institucijam sporočajo svoje skrbi in neskladnost s pravom Unije;

23. poziva konferenco o prihodnosti Evrope, naj razmisli o pravici do peticije in razpravlja o njej ter z državljani preuči, kako bi bilo mogoče izboljšati informacije o pravici do peticije in dostop do nje, da bi jo spremenili v bolj demokratičen in uporaben instrument za državljane in prebivalce EU, ki bi jim pomagal vzpostavili neposreden stik z institucijami EU in posredoval njihove pritožbe; poziva konferenco o prihodnosti Evrope, naj poda predloge za izboljšanje izvajanja pravice do peticije na nivoju EU;

24. poziva k okrepitvi položaja Odbora za peticije znotraj Parlamenta in njegovih medinstitucionalnih odnosov, saj je edini odbor, ki neposredno komunicira z državljani; v zvezi s tem poudarja, da je treba glede na obseg njegovega dela Odboru za peticije nameniti več osebja in sredstev;

25. poziva druge odbore, naj pravočasno prispevajo k prizadevanjem Parlamenta za hitrejši in učinkovitejši odziv na pomisleke državljanov ter pri tekočem zakonodajnem delu upoštevajo vprašanja, ki so jih izpostavili vlagatelji peticij; poziva druge odbore, naj pri vsakodnevnih zakonodajnih dejavnostih Parlamenta upoštevajo peticije, ki so v njihovem okviru pristojnosti, ter se formalno in konkretno odzovejo na pričakovanja državljanov v zvezi z vloženimi peticijami;

26. meni, da je mreža za peticije nujno potrebna, da se olajša spremljanje peticij v okviru parlamentarnih in zakonodajnih dejavnosti, pa tudi za spodbujanje izmenjave informacij in najboljših praks med svojimi člani na tehnični in politični ravni; meni, da bi morala ta mreža okrepiti dialog in sodelovanje s Komisijo in drugimi institucijami EU;

27. glede na to, da bo odbor na prošnjo za predložitev mnenja v skladu s smernicami ([5]) pretehtal pomen pravice do peticije in svojo zakonodajno zasedenost, preden se odloči, ali bo podal mnenje, in da je to pravilo bilo sprejeto pred Lizbonsko pogodbo ter odraža staro razumevanje pomembnosti peticij v parlamentarnem delu, poziva k posodobitvi smernic, da se Odboru za peticije in drugim odborom zagotovijo potrebna pooblastila za učinkovito opravljanje njihovega dela;

28. poziva k izvedbi raziskave Eurobarometra o tem, kako dobro državljani Unije poznajo pravico nasloviti peticijo na Evropski parlament, da bi zbrali podatke, ki bi omogočili izvedbo odločne in dostopne kampanje ozaveščanja; meni, da redne raziskave na ravni EU, ki temeljijo na čezmejnih raziskavah, pripomorejo k večji ozaveščenosti evropskih institucij o skrbeh državljanov;

29. poziva k vzpostavitvi skupne baze podatkov Parlamenta in Komisije, za pregledno in sodelovalno izmenjavo informacij o vseh nadaljnjih ukrepih Komisije v zvezi s peticijami, vključno s pilotnimi projekti EU in postopki za ugotavljanje kršitev, zakonodajnimi predlogi in drugimi akti EU;

30. poziva k dejavnejši promociji pravice do peticije in portala Parlamenta za peticije prek družbenih medijev, kampanj za ozaveščanje, usposabljanj novinarjev in povezave tega portala s portali za peticije, za katere je znano, da jih državljani uporabljajo za pridobitev podpore na evropski in nacionalni ravni;

([5]) Konferenca predsednikov odborov Evropskega parlamenta, smernice za obravnavo peticij stalnih odborov, 14. julij 1998, PE225.233.

31. poziva Svet in Komisijo, naj svoje spletne strani in platformo konference o prihodnosti Evrope povežeta s portalom za peticije ter ta portal promovirata prek svojih kanalov, vključno s predstavništvi Komisije v državah članicah, ki bi jih bilo treba spodbujati k sodelovanju s pisarnami Evropskega parlamenta za stike;

32. poziva k izboljšavi spletnega portala za peticije, da bi bil bolj opazen javnosti, uporabniku prijaznejši, preprostejši in bolj intuitiven za uporabo ter dostopnejši državljanom, zlasti invalidom. poziva k izboljšavi funkcije analize podatkov v podatkovni bazi ePetition, da bi olajšali pridobivanje prejšnjih peticij glede iste zadeve iz baze ePetition; poziva k poenostavljenem postopku, s katerim bi državljani podprli peticijo, ki je bila predložena preko spletnega portala, kar bi omogočilo, da bolje izkoristijo svojo pravico do peticije;

33. ugotavlja, da vlagatelji peticij nimajo dostopa do informacij o statusu svojih peticij v realnem času; zato poziva, naj se javno in na spletnem portalu za peticije objavi več informacij, na primer o stanju peticije in preiskavah, ki so jih začele druge institucije v zvezi s tem; poziva k večji sinergiji med portalom in notranjo podatkovno zbirko Parlamenta, da bi spodbudili večjo preglednost pri obravnavanju peticij;

34. poziva k zbiranju več informacij o profilu vlagateljev peticij, pri čemer je treba zagotoviti popolno skladnost s pravili o varstvu osebnih podatkov, da bi identificirali nezadostno zastopane skupine v zvezi z uveljavljanjem pravice do peticije in jih dosegli s prilagojenimi kampanjami obveščanja;

Funkcija varuha človekovih pravic

35. opozarja na pomen pravice vsakega državljana in vsake fizične ali pravne osebe, ki prebiva v Uniji, da pri evropskem varuhu človekovih pravic vloži pritožbo zaradi nepravilnosti znotraj institucij Unije; meni, da so pritožbe, ki jih državljani vložijo pri varuhu človekovih pravic, bistven element participativne demokracije in legitimnosti postopka odločanja Unije; opozarja, da pravica do predložitve zadeve varuhu človekovih pravic krepi sodelovanje državljanov in njihovo zaupanje v institucije EU, saj spodbuja preglednost in dobro upravljanje v institucijah in organih EU;

36. poudarja razvijajočo se vlogo varuha človekovih pravic, ki lahko na lastno pobudo podpre boj proti sistemskim težavam v upravi Unije in spodbuja dobro upravljanje in torej, da institucije, organi, uradi in agencije Unije dosledno spoštujejo pravila; v zvezi s tem meni, da je vloga varuha človekovih pravic pomembnejša kot kdaj koli prej, saj evropska uprava prek svojih organov postaja vse pomembnejša v življenju državljanov na področjih, kot so okolje, migracija in zdravje;

37. opozarja, da je evropska varuhinja človekovih pravic pooblaščena za dajanje priporočil, predlogov za rešitve in predlogov za izboljšave z namenom reševanja težav v zvezi z različnimi primeri slabega upravljanja; ugotavlja, da lahko varuhinja človekovih pravic v primerih, ko pritožba ne spada v njeno pristojnost, pritožniku svetuje, naj jo posreduje drugemu organu ali Odboru za peticije; ugotavlja, da je varuhinja v letu 2020 prejela več kot 1 400 pritožb, ki niso spadale v njeno pristojnost, predvsem zato, ker se niso nanašale na upravo na ravni EU;

38. poziva varuhinjo človekovih pravic, naj natančneje spremlja porabo sredstev in proračuna Unije ter preveri, ali kršitve pravne države, kakršne koli kršitve načel ali vrednot EU, korupcija ali navzkrižja interesov, zlasti v okviru evropskega instrumenta za okrevanje (Next Generation EU), ne ogrožajo interesov Unije; poudarja, da je spoštovanje načela pravne države bistven pogoj za dostop do sredstev EU; meni, da lahko to pogojevanje spoštovanja pravne države in dejstvo, da Evropska unija ne ogroža svojih vrednot, okrepi zaupanje državljanov v Unijo in kaže trdno zavezanost EU demokratični vrednosti na svojem celotnem ozemlju;

39. opozarja, da so odnosi z varuhinjo človekovih pravic ena od obveznosti, ki jih Odboru za peticije nalaga Poslovnik Parlamenta;

40. pozdravlja nedavne spremembe Statuta varuha človekovih pravic, s katerimi postane opravljanje varuhovih funkcij usklajeno z Lizbonsko pogodbo in ki bodo dodatno okrepile pravico državljanov in prebivalcev Unije, da vložijo pritožbo zaradi nepravilnosti, zlasti v zvezi z zaščito prijaviteljev nepravilnosti, nadlegovanjem in navzkrižjem interesov

v institucijah, organih in agencijah EU; opozarja, da novi Statut varuha človekovih pravic tudi pojasnjuje pogoje, pod katerimi lahko varuhinja človekovih pravic izvaja preiskave na lastno pobudo, kar ponovno poudarja, da lahko varuhinja sodeluje z organi držav članic ter z institucijami, organi in agencijami EU; v zvezi s tem močno verjame, da je treba varuhinji človekovih pravic dodeliti večji proračun, ki bi ji zagotavljal potrebna sredstva za učinkovito obvladovanje povečanega obsega dela in za nadaljnje ustrezno opravljanje dela, namenjenega evropskim državljanom; poziva evropske institucije, organe in agencije, naj upoštevajo priporočila varuhinje človekovih pravic glede preglednosti in drugih etičnih vprašanj;

41. opozarja, da imajo državljani EU pravico dostopa do dokumentov institucij EU; izraža pohvalo varuhinji človekovih pravic za izjemno opravljeno delo v zvezi z dostopnostjo dokumentov EU in zlasti za obravnavo teh prošenj po skrajšanem postopku; poziva sozakonodajalca, naj upoštevata priporočila varuhinje človekovih pravic v zvezi z Uredbo (ES) št. 1049/2001 ([6]) o dostopu javnosti do dokumentov in pozivajo k reviziji te uredbe; meni, da je revizija Uredbe (ES) št. 1049/2001 prednostna naloga, da se zagotovita popolna preglednost in popoln dostop javnosti do dokumentov, ki jih hranijo institucije EU; poudarja, kako pomembne so s preglednostjo povezane naloge varuhinje človekovih pravic za evropsko demokracijo, zlasti tiste v zvezi s dostopnostjo dokumentov za evropske državljane, da bi jim omogočili, da v celoti uveljavljajo svojo pravico do informacij in povečali njihovo zaupanje v evropski projekt; poziva varuhinjo človekovih pravic, naj si še naprej prizadeva v tej smeri, saj je pravočasen dostop do dokumentov v 24 uradnih jezikih EU bistven za zagotovitev ustreznega sodelovanja državljanov in civilne družbe v postopku odločanja;

42. izraža pohvalo varuhinji človekovih pravic za opravljeno delo v zvezi s spodbujanjem večjezičnosti za državljane in za objavo sklopa priporočil upravi EU glede uporabe uradnih jezikov EU pri komuniciranju z javnostjo, priporočil, ki dajejo smernice, kako in kdaj komunicirati v katerih jezikih, da bi zaščitili jezikovno raznolikost v Uniji;

43. opozarja, da je eden od načinov za izboljšanje mnenja državljanov o EU ta, da postane zanje bolj razumljiva in pregledna; meni, da bi moral Svet nadaljevati z delom za izboljšanje svoje preglednosti in ga poziva, naj izvaja nekatera priporočila, ki sta jih večkrat izdala Parlament in varuhinja človekovih pravic;

44. meni, da je zelo pomembno, da se državljanom Unije še naprej zagotavljajo ustrezne informacije o vlogi in obsegu dejavnosti varuhinje človekovih pravic ter njenem vplivu na razvoj institucij Unije; poziva varuhinjo človekovih pravic, naj še naprej širi informacije o rezultatih preiskav, ki so privedle do večje preglednosti trgovinskih pogajanj Unije, objavlja rezultate kliničnih preskušanj zdravil, ocenjenih v Uniji, vzpostavi mehanizme za pritožbe za prosilce za azil in okrepi etična pravila, ki se uporabljajo za evropske komisarje;

45. poziva varuhinjo človekovih pravic, naj dodatno okrepi evropsko mrežo varuhov človekovih pravic, da bi spodbudila pravico obrniti se na varuha človekovih pravic na nacionalni in evropski ravni, ter naj ostane pozorna na nacionalno stvarnost državljanov in povezana z njo; meni, da je treba okrepiti sodelovanje in izmenjave najboljših praks med nacionalnimi in regionalnimi varuhi človekovih pravic ter evropsko varuhinjo pravic, da bi so državljani bolje obveščeni o svojih pravicah in imajo boljše smernice za vlaganje pritožb;

Evropska državljanska pobuda

46. poudarja, da je evropska državljanska pobuda edinstven instrument participativne demokracije in temeljno orodje; poudarja, da je evropska državljanska pobuda izjemna priložnost za državljane Unije, da opredelijo in uvrstijo vprašanja ali zadeve, ki jih skrbijo, na evropsko politično agendo, da izrazijo svoje želje ter zahtevajo ukrepe in sprejetje zakonodaje Unije, ter da jo je treba na vse mogoče načine spodbujati in podpirati; v zvezi s tem opozarja na obveznosti, ki jih imajo Komisija in države članice v skladu z Uredbo (EU) 2019/788, zlasti glede ozaveščanja državljanov Unije o obstoju, ciljih in delovanju evropske državljanske pobude ter zagotavljanja pomoči in praktične podpore organizatorjem evropske državljanske pobude; v zvezi s tem meni, da bi bilo treba pojasniti prispevek Parlamenta k obveznostim obveščanja Komisije;

([6]) Uredba (ES) št. 1049/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2001 o dostopu javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije (UL L 145, 31.5.2001, str. 43).

47. poziva Komisijo, naj bolje sodeluje z veljavnimi evropskimi državljanskimi pobudami in odpravi pomanjkanje nadaljnjega zakonodajnega ukrepanja, da bi dosegla krepitve demokratične legitimnosti Unije z okrepljenim sodelovanjem državljanov v njenem demokratičnem in političnem življenju; zato meni, da bi morala Komisija pokazati resnično skrb in zavezanost izpolnjevanju pričakovanj državljanov v zvezi z veljavnimi evropskimi državljanskimi pobudami;

48. opozarja, da je Komisija ustrezno spremljala le nekaj uspešnih evropskih državljanskih pobud;

49. meni, da je bistveno za evropsko demokracijo, da državljani lahko prispevajo k izvajanju zakonodajnih pristojnosti Unije in so neposredno vključeni v sprožanje zakonodajnih predlogov; zato poziva Komisijo, naj temeljito oceni predloge vsake veljavne evropske državljanske pobude in v celoti izpolni svojo pravno obveznost, da navede razloge za ukrepanje ali neukrepanje, kar bi morala storiti na jasen, razumljiv in podroben način; opozarja na obveznost Parlamenta, da v skladu s členom 16 Uredbe (EU) 2019/788 in členom 222(9) Poslovnika Evropskega parlamenta oceni vsako veljavno evropsko državljansko pobudo in ukrepe, ki jih je sprejela Komisija, zlasti kadar Komisija predlogov ne posreduje ali jih ne izvede;

50. poziva, naj se vloga Parlamenta še poveča in naj se okrepijo njegove vezi z organizacijami civilne družbe v zvezi s specifičnimi veljavnimi evropskimi državljanskimi pobudami in njihovim izvajanjem s strani Komisije; meni, da bi se lahko Parlament v posebnih primerih, ko Komisija ne objavi svojih namer v predpisanem roku v skladu s členom 15 Uredbe (EU) 2019/788 ali s sporočilom izjavi, da ne namerava ukrepati v zvezi z evropsko državljansko pobudo, ki izpolnjuje postopkovne zahteve, kar pomeni, da pobuda spoštuje primarno zakonodajo EU in ni v nasprotju z vrednotami Unije iz člena 2 PEU in pravicami iz Listine, v skladu s členom 222 Poslovnika odločil, da bo v zvezi z evropsko državljansko pobudo pripravil samoiniciativno zakonodajno poročilo; poziva Komisijo, naj se zaveže, da bo predložila zakonodajni predlog, potem ko bo Parlament sprejel takšno samoiniciativno poročilo; meni, da bi morala Komisija, če pride do takšnega primera, ponovno natančno oceniti svoj prvotni odgovor, s čimer bi v celoti spoštovala zakonodajno samoiniciativno poročilo Parlamenta; poziva k spremembi Uredbe (EU) 2019/788, da bi Komisijo spodbudili k predložitvi predloga pravnega akta, pod pogojem, da evropska državljanska pobuda izpolnjuje ustrezne zahteve;

51. poziva Komisijo, naj državljane jasno obvešča o delitvi pristojnosti med Unijo in državami članicami, da se bodo evropske državljanske pobude nanašale na področja in izzive, ki so v pristojnosti Komisije za predlaganje pravnih aktov, ter da organizatorjem daje praktične in pravočasne nasvete o pripravi evropskih državljanskih pobud in zagotovi ustrezno uporabo možnosti delne prijave evropske državljanske pobude; poudarja, da je bila EU v nedavnih evropskih državljanskih pobudah pozvana, naj hitreje sprejme več ukrepov, zlasti na področju varstva okolja, zdravja, dobrobiti živali ter državljanskih in političnih pravic, kot sta pobudi o zaščiti manjšin (Minority SafePack) in o končanju dobe kletk (End the Cage Age), ki sta prejeli veliko podpore; zato ponovno poudarja, da je treba okvir pristojnosti Komisije, da predlaga pravni akt, razlagati karseda široko;

52. pohvali Komisijo, ker je izvedla informativne seminarje in leta 2020 organizirala Teden evropske državljanske pobude, ki je združil predstavnike institucij, člane civilne družbe ter organizatorje preteklih in sedanjih pobud, da bi razmislili, kako izboljšati ta instrument; meni, da je evropska državljanska pobuda še vedno slabo poznana; zato poziva Komisijo, naj izboljša medijsko prepoznavnost tega participativnega orodja v skladu s členom 18 Uredbe (EU) 2019/788;

53. poziva Komisijo, naj v celoti oceni začasne ukrepe, uvedene z Uredbo (EU) 2020/1042, zlasti podaljšanje obdobij zbiranja in posledični vpliv na zmožnost organizatorjev za mobilizacijo podpore za svoje evropske državljanske pobude, in to med drugim vključi v postopek pregleda Uredbe (EU) 2019/788; meni, da bi lahko predvideli podaljšanje teh začasnih ukrepov za daljše obdobje, če bi ta ocena prinesla pozitiven izid;

54. poziva Komisijo, naj institut evropske državljanske pobude izboljša in tako zagotovi učinkovitejšo udeležbo državljanov, saj je bilo do zdaj uspešnih le nekaj evropskih državljanskih pobud, na podlagi katerih so bili dejansko predlagani pravni akti; v zvezi s tem poudarja ukrepe iz Uredbe (EU) 2019/788 za izboljšanje načina, na katerega lahko državljani Unije izvršujejo svojo pravico do podpore evropski državljanski pobudi, in poziva k oceni izvajanja teh ukrepov; poziva Komisijo, naj v naslednjem poročilu o državljanstvu EU opravi temeljito oceno izvrševanja te pravice ter opredeli zakonodajne in nezakonodajne ukrepe, ki bi jih lahko uvedli za dodatno izboljšanje uveljavljanja te pravice;

55. meni, da lahko način, kako Komisija oblikuje uradne odgovore na uspešne državljanske pobude, pomembno vpliva na to, kako državljani ocenjujejo ta instrument ter da so v primeru vsake uspešne pobude potrebna večja prizadevanja in preudarnejši pregled, da se zagotovi, da Komisija ustrezno premisli o predlogih državljanov;

56. poudarja, da so potrebni stalni participativni mehanizmi, ki bodo državljanom omogočili udeležbo pri odločanju Unije;

57. poudarja, da je treba za resno in učinkovito oceno sodelovanja državljanov vzpostaviti ustrezen mehanizem za spremljanje neuspešnih evropskih državljanskih pobud, vključno s preusmeritvijo državljanov na Odbor za peticije, saj bi lahko pomanjkanje učinka privedlo do neuporabe instituta; poudarja okrepljeno vlogo, ki jo mora imeti Odbor za peticije v postopku predstavitve; poziva Komisijo, naj po tem, ko se oceni, da je evropska državljanska pobuda veljavna, pravočasno sodeluje s Parlamentom, da bo lahko Parlament v celoti izkoristil trimesečni rok za organizacijo javne predstavitve pristojnih odborov ter pripravil plenarne razprave in resolucije o veljavni evropski državljanski pobudi; vztraja, da je cilj daljšega roka, določenega v Uredbi (EU) 2019/788, v katerem se mora Komisija odzvati na veljavne evropske državljanske pobude, v bistvu Komisiji omogočiti, da v celoti upošteva mnenja in stališča o evropskih državljanskih pobudah, izražena v fazi pregleda, in da ustrezno preuči vse možnosti za predloge pravnih aktov;

58. pozdravlja zavezo Komisije, da bo izboljšala in okrepila forum evropske državljanske pobude, kar je tudi pravna obveznost, ki izhaja iz Uredbe (EU) 2019/788; vztraja, da bi moral forum organizatorjem zagotavljati praktične smernice in pravno podporo ter služiti kot orodje za krepitev zmogljivosti za uvedbo, podporo in vzdrževanje evropskih državljanskih pobud v fazi zbiranja ter spodbujanje evropske državljanske pobude kot orodja za udeležbo državljanov v demokratičnem življenju Unije;

59. poziva konferenco o prihodnosti Evrope, naj državljanom Unije da neposreden glas za razpravo o učinkovitosti izvajanja evropske državljanske pobude in njenega sedanjega pravnega okvira ter naj spodbuja evropsko državljansko pobudo kot koristno orodje, ki državljanom omogoča sodelovanje pri izvajanju javnih politik Unije;

60. poudarja, da je konferenca o prihodnosti Evrope priložnost za boljše razumevanje potrebe po sodelovanju pri delovanju Unije in bi torej lahko pripomogla k razmisleku o tem, kako izboljšati in okrepiti proces državljanske udeležbe; poudarja, da bo konferenca dala nov zagon evropski razpravi o krepitvi demokracije, zlasti prek evropske državljanske pobude; poziva Komisijo, naj spodbuja državljane, katerih predlogi v okviru konference o prihodnosti Evrope niso bili vključeni v predloge Komisije, naj uporabijo vse razpoložljive instrumente, vključno z evropskimi državljanskimi pobudami;

Sklepi

61. poudarja vlogo treh participativnih instrumentov pri omogočanju in spodbujanju sodelovanja državljanov in prebivalcev Unije, s čimer se dosega konkreten neposredni učinek na politično agendo EU; poziva k oblikovanju in obsežnemu spodbujanju medinstitucionalne dostopne spletne strani „vse na enem mestu“ za državljane EU (in aplikacije, ki naj bo preprosta za uporabo), ki bi zagotavljala informacije o vseh pravicah in demokratičnih instrumentih, ki državljanom omogočajo neposredno sodelovanje in vplivanje na odločanje na ravni Unije; meni, da taka platforma, kjer je vse na enem mestu, ne bi poskrbela le za večjo ozaveščenost državljanov o njihovih pravicah, ampak bi tudi spodbujala dopolnjevanje med različnimi instrumenti;

62. poudarja, da bi redno zbiranje informacij o temah, ki so zanimive za državljane, in ponavljajočih se vprašanjih, ki se pojavljajo v peticijah, preiskavah evropske varuhinje človekovih pravic in evropskih državljanskih pobud, pomagalo pri hitrejšem iskanju rešitev, hkrati pa bi zagotovili skladnost politik EU za njene državljane;

63. meni, da je bistveno analizirati komunikacijske težave med evropskimi institucijami in državljani, zaradi katerih Evropejci premalo uporabljajo participativne mehanizme za državljane; poziva, naj se zagotovijo potrebna sredstva za širjenje informacij o obstoju in delovanju teh orodij med širšo javnostjo;

64. poziva k ozaveščanju javnosti o teh treh participativnih instrumentih, zlasti med mladimi, da bodo postali učinkovita in uporabna orodja za zagotavljanje demokratične udeležbe; poudarja, da bi morale vse evropske institucije povečati svoja komunikacijska prizadevanja na lokalni, regionalni in nacionalni ravni, da zagotovijo, da čim več državljanov

pozna tri instrumente in da se jih spodbuja k sodelovanju pri njih, in sicer so to evropska državljanska pobuda, pritožbe evropski varuhinji človekovih pravic in pravica do peticije; poudarja, kako pomembno je, da se državljanom zagotovi pomoč na evropski in lokalni ravni v okviru informacijskih centrov Europe Direct in evropskih hiš ([7]) pri vlaganju peticij, evropskih državljanskih pobud in pritožb evropski varuhinji človekovih pravic;

65. poudarja ključno izobraževalno vlogo, ki jo morajo imeti akademske zainteresirane strani pri zagotavljanju evropske državljanske vzgoje; poziva države članice, naj učence v osnovnih in srednjih šolah ter na univerzah poučijo o treh participativnih instrumentih EU, da bodo seznanjeni s postopkom sprejemanja odločitev v EU in o tem, kako dejavno sodelovati; poziva Komisijo, naj okrepi cilje programa Erasmus+ za dejavno sodelovanje mladih v demokratičnem življenju, zlasti z učnimi dejavnostmi za razvoj državljanskih veščin in razumevanje evropskih politik; opozarja, da je državljansko udejstvovanje mladih bistvenega pomena za prihodnost vseh demokracij;

66. poudarja, da je pomembno invalidom omogočiti popoln dostop do vseh različnih instrumentov, ki jih EU zagotavlja državljanom, zlasti s sistematičnim tolmačenjem in prevajanjem v znakovni jezik in lahko berljiv jezik;

67. poziva institucije EU, naj obravnavajo izzive, s katerimi se soočajo ranljive skupine ljudi, ki so premalo zastopani in ne morejo reševati svojih težav, ter naj jih vključijo v odločanje;

68. poziva Komisijo, naj vse tri participativne instrumente vključi v izvajanje strategije za mlade za obdobje 2019–2027 z naslovom „Angažiranje, povezovanje in opolnomočenje mladih: nova strategija EU za mlade“, zlasti na področjih ukrepanja, ki se nanašajo na vključenost in povezovanje;

69. opozarja, da sta politika večjezičnega komuniciranja Unije ter objava informacij in dokumentov v vseh uradnih jezikih Unije bistvena elementa za komuniciranje z državljani vseh držav članic in njihovo vključevanje, ki ju je treba okrepiti; poudarja, da je za boljšo povezanost z državljani pomembno, da se ta politika večjezičnega komuniciranja uporabi v vseh komunikacijskih kanalih, vključno z družbenimi mediji, pri čemer je treba upoštevati posebne potrebe invalidov; pozdravlja smernice, ki jih je objavila varuhinja človekovih pravic in ki institucijam svetujejo, kako oblikovati jezikovno politiko, da bo ta državljanom kar najbolj prijazna;

70. vztraja, da mora Parlament razpravljati o vlogi in velikosti Odbora za peticije; opozarja, da je večje upoštevanje zahtev državljanov mogoče doseči le, če nadaljnje ukrepanje prevzame pristojni organ; poudarja, da trenutno Odbor za peticije ni dovolj velik niti nima zadostnih pooblastil, da bi zadostil povpraševanju državljanov po pomoči;

71. poudarja, da je treba odpraviti pomanjkljivosti sistema peticij EU, pri čemer je treba upoštevati posebne potrebe invalidov, da bi zagotovili njegov polni demokratični potencial in njegovo vlogo pri določanju prednostnih nalog; poziva institucije EU, naj svoja sredstva uporabijo za povečanje privlačnosti tega orodja in spodbujanje sodelovanja državljanov pri pripravi zakonodaje EU; v zvezi s tem poudarja, da je treba spodbujanju participativnih mehanizmov nameniti več sredstev EU;

72. poudarja, da morajo imeti državljani jasne smernice pri izbiri najprimernejšega participativnega orodja za odziv na njihove pomisleke, da bi se njihova udeležba izboljšala; meni, da je treba razumeti in odpraviti ovire, s katerimi se državljani, zlasti invalidni Evropejci, srečujejo pri vlaganju peticij pri Parlamentu, pritožb pri varuhu človekovih pravic in pobude pri Komisiji;

73. poleg tega poudarja, da bi bilo treba preučiti evropske državljanske pobude in peticije, ki so imele učinek, med drugim prek množičnega poročanja v medijih ali prek preučitve Komisije ali Parlamenta, da bi opredelili uspešne strategije in najboljše prakse, ki bi jih v prihodnosti lahko uporabili kot učna orodja;

74. poudarja pomen preglednosti v postopku obravnave pritožb in državljanskih pobud; poziva Komisijo, naj sprejme potrebne ukrepe za zagotovitev popolne preglednosti; izraža podporo prizadevanjem evropske varuhinje človekovih pravic, da bi vse institucije in organi Unije postali veliko bolj pregledni in odgovorni državljanom EU;

([7]) „Maison de l'Europe“ v francoščini, https://www.maisons-europe.eu/

75. močno verjame, da je dostop državljanov do dokumentov evropskih institucij temelj participativne demokracije; v zvezi s tem poudarja potrebo po preglednosti in odgovornosti institucij do državljanov;

76. poudarja, bi morala razprava o prihodnosti EU voditi do izboljšanja instrumentov za sodelovanje državljanov, s katerimi bo mogoče doseči Unijo, ki je bolj demokratična, pregledna in odprta za svoje državljane;

o

o o

77. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, evropski varuhinji človekovih pravic, vladam in parlamentom držav članic ter njihovim varuhom človekovih pravic ali podobnim pristojnim organom.